

Datorteknik

Övningsuppgifter

ver 0.92 2020-11-05

Innehåll

1. Assemblerprogrammering	3
1.1. Quiz-frågor	8
2. Strukturerad programmering	10
3. C-kod	18
4. Programmeringsuppgifter	21
5. Koppling till högnivåspråk	23
A. Lösningsförslag	24

1. Assemblerprogrammering

Operationer mellan register och minne är grundläggande.

Det är en bra idé att provköra uppgifterna i AtmelStudio. Det är samma miljö som används vid laborationerna så du måste kunna den. Vid simulering nollställs samtliga register och minnen, i verkligheten garanteras enbart att I/O-registren nollställs.

1. Ladda den decimala konstanten 198 i $r16$ och den hexadecimala konstanten 64 (=100 decimalt) i $r17$, samt den binära konstanten 10010011 i $r18$
2. Kopiera innehållet i $r16$ till $r18$
3. Kopiera innehållet i minnescell \$110 till minnescell \$112.
4. Addera innehållet i minnescellerna \$110 och \$111. Placera summan i minnescell \$112.
5. Skifta innehållet i minnescell \$110 en bitposition åt vänster och placera resultatet i minnescell \$111.
6. Nollställ de fyra mest signifikanta bitarna i $r16$ (de fyra minst signifikanta bitarna ska vara opåverkade)
7. Ettställ de tre mest signifikanta bitarna i $r16$ (övriga bitar ska vara opåverkade)
8. Innehållet i minnescellen \$110 kan ses som två fyrabitarsdelar (s.k. *nibbles* eller *nybbles*). Lagra de mest signifikanta bitarna (7–4) i bit 3–0 i minnescell \$111 och de minsta signifikanta bitarna (3–0) i bit 3–0 i minnescell \$112.
9. Minnescellerna \$110 och \$111 innehåller två heltal i binär representation utan tecken. Placera det största av talen i minnescell \$112.
10. Beräkna $10 \cdot X$ på ett fyrabitars tal X i binär representation utan tecken. Talet X finns lagrat i minnescellen \$110. Placera resultatet i minnescell \$112.
11. Addera talet 7 till register $r16$
12. Innehållet i registerparet $r31:r30$ innehåller tillsammans ett 16-bitars tal. Öka på 16-bitars-talet med 3.

1. Assemblerprogrammering

13. Innehållet i registerparet `r17:r16` innehåller tillsammans ett 16-bitars tal. Öka på 16-bitars-talet med 3.
14. Använd instruktionerna `ld/st` respektive `ldd/std` för att komma åt data i SRAM. Dvs, du ska inte använda instruktionerna `lds/sts`, utan `ld/st` samt `ldd/std` i kombination med en pekare (`X`, `Y` eller `Z`).
- Kopiera innehållet i minnescell `$110` till minnescell `$111`
 - Addera innehållet i minnescell `$110` med innehållet i minnescell `$111`, spara resultatet i minnescell `$112`. (Tips: Använd `Y`-pekaren, och ladda den bara en gång)
 - På adresserna `$110` till `$119` finns parvisa tal som ska adderas två och två, och resultaten ska sparas med början på adress `$120`. Dvs summan av innehållet i adress `$110` och adress `$111` ska sparas på adress `$120`, och summan av innehållet i adress `$112` och adress `$113` ska sparas på adress `$121`, osv. Lösningen bör lämpligen innehålla en loop. Går det att lösa med bara en pekare?
 - Gör ett program som tilldelar `r0` till `r15` med 0 till 15. Alltså `r0=0`, `r1=1`, `r2=2` osv. Programmet får bara använda en pekare samt register `r16`.
15. Vid ett visst tillfälle innehåller de interna registren följande:

Register	Innehåll
<code>r20</code>	<code>\$61</code>
<code>r21</code>	<code>\$F5</code>
<code>X</code>	<code>\$100</code>

SRAM innehåller samtidigt följande:

Cell	Innehåll
<code>\$100</code>	<code>\$19</code>

Avgör vilka register och minnesceller som påverkas av följande instruktioner, och ange det nya innehållet efter det att instruktionen utförts. Instruktionerna antas utföras med de angivna ursprungsvärden var och en för sig från samma utgångstillstånd.

a) <code>mov r16, r20</code>	b) <code>lds r20, \$100</code>
c) <code>clr r21</code>	d) <code>inc r21</code>
e) <code>sts \$100, r21</code>	f) <code>ldi r20, \$F5</code>
g) <code>ld r17, X</code>	h) <code>ld r17, X+</code>
i) <code>mul r20, r21</code>	

1. Assemblerprogrammering

16. Använd logiska instruktioner (som `and`, `andi`, `or`, `ori`, `eor` och `com`) för att göra följande:
- Nollställ register `r16`.
 - Ettställ de fyra mest signifikanta bitarna i `r16`.
 - Nollställ de tre minst signifikanta bitarna i `r16`.
 - Utför bitvis NOR på register `r16` och `r17`. Lägg resultatet i `r18`.
 - Invertera bitarna 2 till 6 i `r16`.
 - Flytta de fyra minst signifikanta bitarna i `r16` till de fyra minst signifikanta bitarna i `r17`. Övriga bitar i `r17` skall inte ändras. Innehållet i `r16` får förstöras.
17. Översätt ASCII-textsträngen "MIKROdator" till hexadecimala tal. Hur läggs den in i FLASH-minnet. Hur kan man veta att strängen är slut?
18. Ett program skall skriva ASCII-tecken i `r16` på en display. Men något är fel, strängen 'ABCDEFGH' skrivs som '\$4DTdt'. Varför? Vad är fel? Hur kan man åtgärda felet?
19. Om BCD-räknare. Skriv kod som upprepat, från noll,
- räknar upp `r16`:s lägre halva bcd-kodat.
 - räknar upp `r16`:s övre halva bcd-kodat. (Här kan man tänka sig två sätt.) Registrets andra halva får inte påverkas.
20. Skriv en subrutin som med ett argument `n` i `r16` plockar ut den `n`:te byten ur en lista i FLASH-minnet (programminnet). Listan är högst 64 bytes lång. Använd assemblerinstruktionen `lpm`.
- Variant:
- Hindra uppslagning utanför listan.
 - Se till att inga register onödigtvis påverkas.
21. Beräkna kvadraten på ett tal i `X` i `r16`:s lägre halva med hjälp av en tabell utplacerad i FLASH-minnet:

Adress	Innehåll	Kommentar
BAS+0	\$00	$0^2 = 0$
BAS+1	\$01	$1^2 = 1$
BAS+2	\$04	$2^2 = 4$
BAS+3	\$09	$3^2 = 9$
BAS+4	\$10	$4^2 = 16$
BAS+5	\$19	$5^2 = 25$
BAS+6	\$24	$6^2 = 36$
BAS+7	\$31	$7^2 = 49$
BAS+8	\$40	$8^2 = 64$
BAS+9	\$51	$9^2 = 81$
BAS+A	\$64	$10^2 = 100$
BAS+B	\$79	$11^2 = 121$
BAS+C	\$90	$12^2 = 144$
BAS+D	\$A9	$13^2 = 169$
BAS+E	\$C4	$14^2 = 196$
BAS+F	\$E1	$15^2 = 225$

1. Assemblerprogrammering

22. Bestäm kvadraten på talet X i föregående uppgift med hjälp av instruktionen `MUL` utan att använda någon tabell. Vilka för- och nackdelar finns med de olika metoderna?
23. Konvertera en siffra i $r16 \in [0, 9]$ till sin ASCII-kod.
24. Skriv ett program som väljer mellan tre olika programvägar beroende på innehållet i minnescell `$101`. Om minnescellen innehåller `$01` skall hopp ske till rutinen `ETT`, för `$02` skall hopp ske till rutinen `TVA` och för `$03` skall hopp ske till `TRE`. Använd instruktionen `breq` för hoppen. Vad händer i ditt program om minnescellen innehåller ett annat tal?
25. Parametrarna till en omfattande subrutin får sällan plats i de interna registren. I sådana fall lägger man oftast parametrarna på stacken innan subrutinen anropas.
- Antag att en 16-bitars adress lagts på stacken varefter en subrutin anropas. Hur når man argumentet? Hämta talet till $r25:r24$.
 - Vad måste man tänka på efter återhoppet från subrutinen? Vad händer annars?
26. I $r16$ finns, i binär form, de två sista siffrorna av ett årtal. Året 1942 ger $r16=42$ osv.
- Ett årtal är ett skottår om talet är jämnt delbart med 4 eller 400.
- Skriv en subrutin som avgör om talet i $r16$ är ett skottår eller inte.
 - Antag istället att $r24:r25$ innehåller hela årtalet (0000..9999). Skriv en subrutin som avgör om året är ett skottår eller inte.
- Uppgifterna nedan kan utföras på papper eller med hjälp av AtmelStudio.
27. Omvandla följande decimala tal till binär representation:
- 5
 - 15
 - 25
 - 1000
 - 2047
 - 65
 - 17
28. Omvandla talen i uppgiften ovan till hexadecimal representation.
29. Omvandla följande tal till binär form:
- F_{16}
 - 67_{16}
 - FE_{16}
 - $2C_{16}$
 - $6A_{16}$
 - $0A_{16}$
 - $ABCD_{16}$
30. Utför följande binära additioner. Kontrollera resultatet genom att omvandla talen till decimal representation och addera dem i decimal form också.
- $10110_2 + 111_2$
 - $100_2 + 110_2$
 - $111111_2 + 1 + 1 + 1$
 - $1011011_2 + 111001_2 + 1100_2$
 - $111111_2 + 111111_2 + 111111_2$
31. Beräkna den åttabits binära tvåkomplementsrepresentationen av följande decimala tal:
- 5
 - 25
 - 25
 - 31
 - 100
 - 1
 - 65

1. Assemblerprogrammering

32. Hur ser en talbas ut om den uttrycks i den egna basen?
33. Utför följande binära subtraktioner. Betrakta talen som åttabitors tvåkomplements tal. Kontrollera resultatet genom att omvandla talen till decimal representation.
- a) $00010111_2 - 00000011_2$ b) $01011101_2 - 00111110_2$ c) $11010_2 - 1110001_2$
34. På samma sätt som man har tvåkomplement i basen två borde man kunna ha tiokomplement i decimalbasen? a) Hur skulle man göra då? b) Vilka tiokomplementkodade tal kan man representera med enbart två siffror?
35. Vilken talbas ges med symbolerna "0, 1, 2, ..., A, B, ... Z" (dvs 0 till Z ingår)? Vilket decimaltal är då XYZ?
36. Det binära bitmönstret 11010000 kan tolkas på två sätt. Ange det decimala tal som bitmönstret representerar i följande fall:
- a) Talet representeras som ett tal utan tecken.
- b) Talet representeras på 2-komplementformat.
37. Antag att I/O-registren är laddade med följande data:

Register	Innehåll
DDRA	\$F0
DDRB	\$0F

Vilka av dataledningarna på portarna PORTA och PORTB är in- respektive utgångar?

Vilka instruktioner används för att läsa in respektive skriva ut data på dessa portar?

38. Skriv kod för att använda PORTA bitar 0, 2, 4 och 6 och PORTB bitar 1, 3, 5 och 7 som utgångar och övriga dataledningar som ingångar.

1. Assemblerprogrammering

39. Det finns några intressanta bit-manipulerande knep som man kanske inte genomskådar omedelbart. Här visas några att analysera. Frågeställningen är "vad gör koden"? Ansätt några indata och ta reda på det!

```
a)      eor      r16, r17
        ret

b)      mov      r17, r16
        andi     r17, $AA
        lsr      r17
        andi     r16, $55
        lsl      r16
        or       r16, r17
        mov      r17, r16
        andi     r17, $CC
        lsr      r17
        lsr      r17
        andi     r16, $33
        add      r16, r17
        lsl      r16
        lsl      r16
        or       r16, r17
        mov      r17, r16
        andi     r17, $F0
        lsr      r17
        lsr      r17
        lsr      r17
        lsr      r17
        andi     r16, $0F
        lsr      r16
        lsr      r16
        lsr      r16
        lsr      r16
        or       r16, r17
        ret

c)      mov      r17, r16
        andi     r17, $AA
        lsr      r17
        andi     r16, $55
        add      r16, r17
        mov      r17, r16
        andi     r17, $CC
        lsr      r17
        lsr      r17
        andi     r16, $33
        add      r16, r17
        mov      r17, r16
        swap     r17
        add      r16, r17
        andi     r16, $0F
        ret
```

1.1. Quiz-frågor

Här följer lite blandade frågor som inte kräver programmering.

40. I en centralenhet (*Central Processing Unit*, CPU) finns ofta ett statusregister med så kallade flaggor, där man vanligen finner bitarna C, V, Z och N. Förklara hur dessa fyra flaggor påverkas av olika instruktioner.
41. Skiftinstruktioner förekommer ofta.
- a) Vad är skillnaden mellan aritmetiskt och logiskt högerskift?
 - b) Vad är skillnaden mellan aritmetiskt och logiskt vänsterskift?
42. En assemblerinstruktion består av två delar. Den ena är operationskoden, som anger vilken slags operation som skall utföras. Vilken är den andra delen? Måste den alltid finnas?

1. Assemblerprogrammering

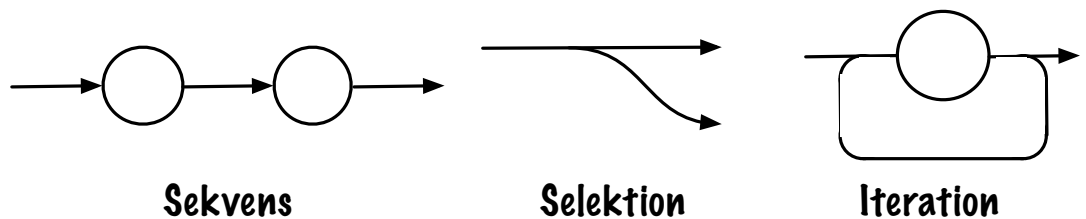
43. Vad är skillnaden mellan absolut och relativ adressering? Vilka fördelar har man av att använda relativ adressering där det är möjligt?
44. I databladen nämns *active pull-up* på vissa I/O-pinnar. Vad betyder det?
45. Om subrutiner
 - a) Hur sker anrop av en subrutin?
 - b) Hur sker återhopp till huvudprogrammet?
 - c) Varför kan man inte använda en vanlig hoppinstruktion för återhoppet?
 - d) Kan en subrutin anropa en subrutin?
 - e) Kan en subrutin anropa sig själv?
 - f) Finns det någon begränsning för antalet möjliga nivåer av subrutinanrop?
 - g) Vad bör man tänka på när man använder interna register i en subrutin?
46. Ge exempel på några orsaker som kan resultera i avbrott?
47. Förklara skillanden mellan instruktionerna `ret` och `reti`. Vad händer om man blandar ihop dem?
48. Var återfinns avbrottsvektorn för A/D-omvandling?
49. Hur utformar man en avbrottrutin som använder interna register?

2. Strukturerad programmering

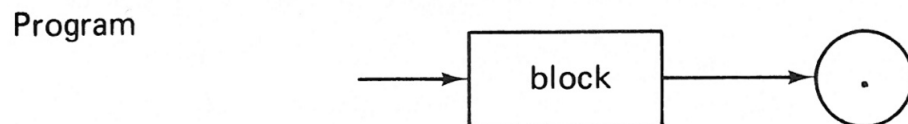
För att öva på konstruktion av JSP-diagram kommer några *syntaxdiagram* att tolka strukturerat. Syntaxdiagram kanske kan vara bra att ha sett någon gång men här finns de med enbart som underlag till JSP-övningarna.

Ett syntaxdiagram är en beskrivning av vilka komponenter som bygger upp ett programmeringsspråk. Diagrammet kan vara ett steg i processen att skriva en kompilator för språket. Här ska vi använda syntaxdiagrammen för att konstruera motsvarande strukturdiagram.

Man läser ett syntaxdiagram från vänster till höger och strukturkomponenterna *sekvens*, *iteration* och *selektion* återfinns i diagrammet fast inte i JSP-form.

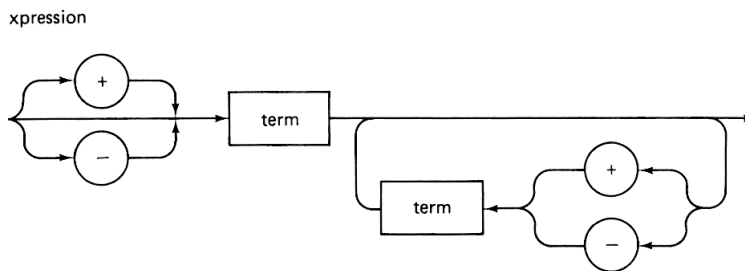
Nedan visas några syntaxdiagram att översätta till JSP-notation. Diagrammen definierar exempelspråket PL/0.¹

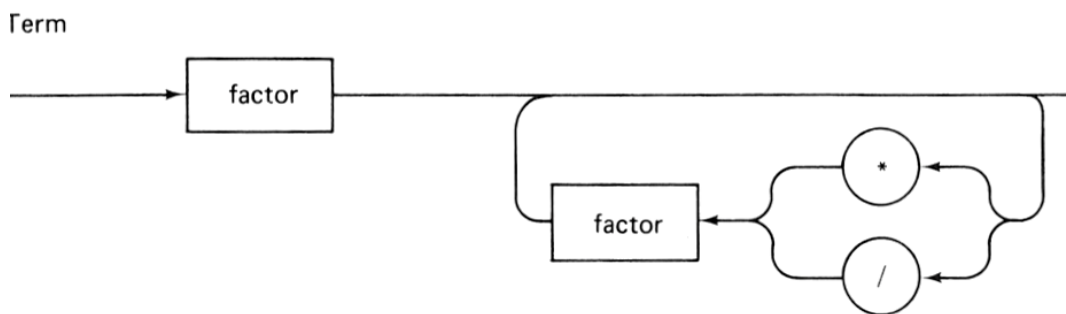
Ett PL/0-program består av ett **block** följt av en punkt.

¹Wirth, *Algorithms + Datastructures = Programs*

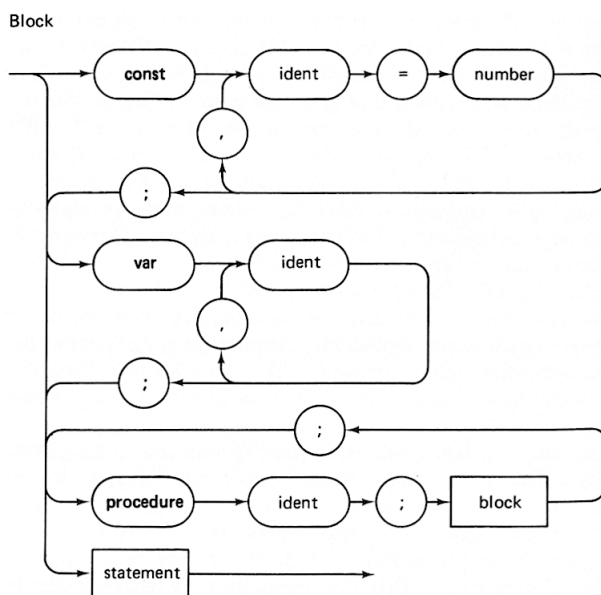
2. Strukturerad programmering

Ett **expression** inleds med **+**, **-** eller en **term** och kan följas av **+** eller **-** och en **term**.

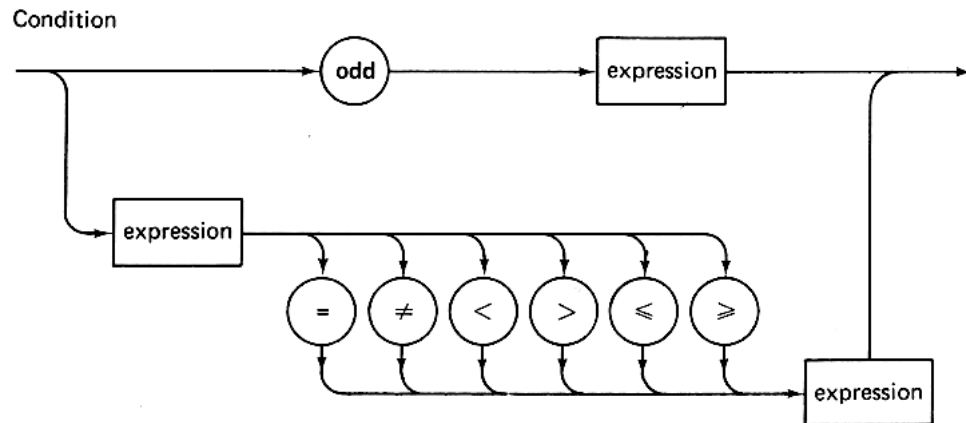
Syntaxdiagram för en **term**.

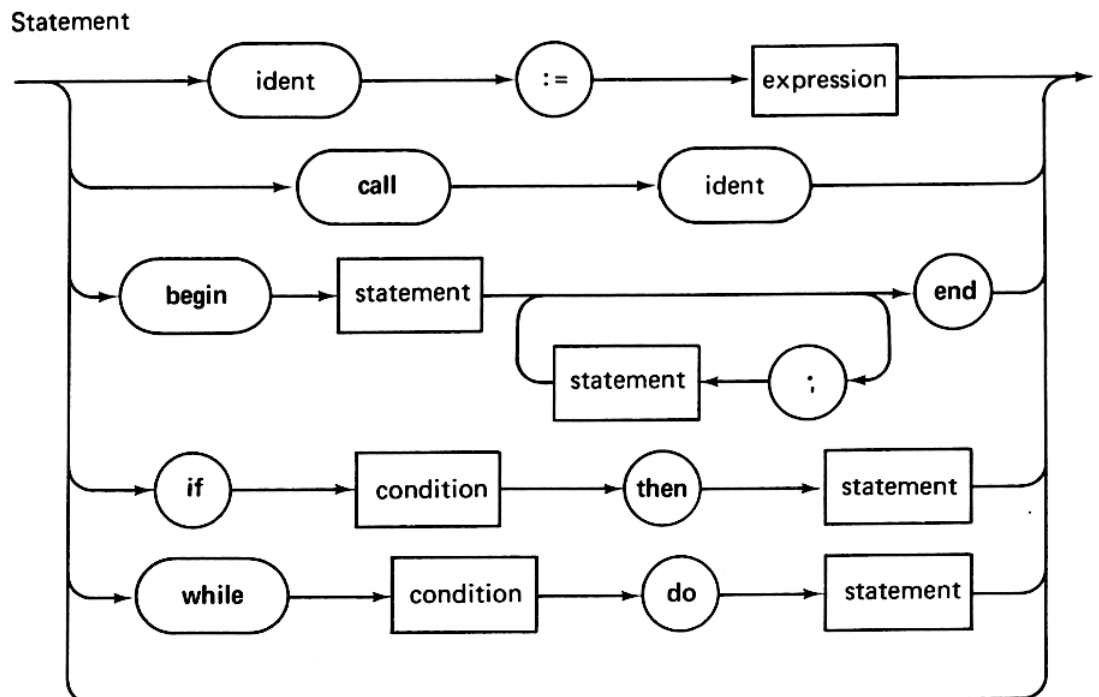
Ett **block** börjar antingen med en konstantlista efter **const**, variabellista efter **var**, procedur **procedure** eller ett **statement**. Variabellistan utgörs av kommaseparatorerad lista av identifierare **ident** och raden avslutas med ett

2. Strukturerad programmering

semikolon ;. Övriga språkelement konstrueras analogt.

Syntaxdiagram för ett **condition**.

Syntaxdiagram för ett **statement**. Här känner vi igen språkelement tillhörande ett högnivåspråk.

2. Strukturerad programmering

50. Hyfsa följande rutin.

```
RACKET1_UP:
    lds r16,RACKET1
    lsl r16
    cpi r16,192
    breq RACK1_LIM_UP
    sts RACKET1,r16
    ret
RACK1_LIM_UP:
    ori r16,224
    sts RACKET1,r16
    ret
```

51. Studera koden i föreläsningshäftet för att summera talen 1 till 255:

Beräkna summan

$$\sum_1^{255} = 1 + 2 + 3 + \dots + 255$$

och lagra resultatet i §2D2.

- Modifiera så den tar ett argument i r16 istället för att ha hårdkodat värdet 255.
- Använd `push` och `pop` för att minimera rutinens kringeffekter.
- Modifiera så att både argument och resultatadress anges på stacken, dvs anropet skall kunna vara

```
ldi    r16,HIGH($02D2) ; adr H
push   r16
ldi    r16,LOW($02D2)  ; adr L
push   16
ldi    r16,255         ; arg
push   r16
call   PARITET
pop    r0              ; dummy pop
pop    r0              ; dummy pop
pop    r0              ; dummy pop
```

2. Strukturerad programmering

52. Koden nedan kommer ur en projektdokumentation. Kommentarer är borttagna, här är bara programstrukturen viktig. Snygga till den!

```
TWI_INTERRUPT:
    push r22
    in r22, SREG
    push r22
    in r22, TWSR
    andi r22, $F8
    cpi r22, $60
    breq SET_TWINT
    cpi r22, $80
    breq READ_DATA
    cpi r22, $A2
    breq SEND_DATA
    rjmp SET_TWINT
TWI_FINISHED:
    pop r22
    out SREG, r22
    pop r22
    reti
SET_TWINT:
    ldi r22, (1<<TWINT) | (1<<TWEN) | (1<<TWEA) | (1<<TWIE)
    out TWCR, r22
    rjmp TWI_FINISHED
READ_DATA:
    in r22, TWDR
    mov r17, r22
    andi r17, 0b00000111
    andi r22, 0b00011000
    lsr r22
    lsr r22
    lsr r22
    sts SELECTED_COLUMN, r17
    sts PLAYER, r22
    call ADD_DOT
    rjmp SET_TWINT
SEND_DATA:
    lds r22, TWI_DATA
    out TWDR, r22
    ldi r22, (1 << TWINT) | (1 << TWEN)
    out TWCR, r22
    rjmp SET_TWINT
```

2. Strukturerad programmering

53. Följande kod är ur en projektdokumentation. Skriv den bättre. Hur mycket mindre blir den?

```
// Name: movCOUNT (subroutine)
// Purpose: Store to SRAM
// Uses: r16, r17
movCOUNT:
  cpi r17,1
  breq STORE_ONE
  cpi r17,2
  breq STORE_TWO
  cpi r17,3
  breq STORE_THR
  cpi r17,4
  breq STORE_FOU
  cpi r17,5
  breq STORE_FIV
  cpi r17,6
  breq STORE_SIX
  cpi r17,7
  breq STORE_SEV
  cpi r17,8
  breq STORE_EIG
STORE_ONE:
  sts MINNE,r16
  jmp END_STORE
STORE_TWO:
  sts MINNE+1,r16
  jmp END_STORE
STORE_THR:
  sts MINNE+2,r16
  jmp END_STORE
STORE_FOU:
  sts MINNE+3,r16
  jmp END_STORE
STORE_FIV:
  sts MINNE+4,r16
  jmp END_STORE
STORE_SIX:
  sts MINNE+5,r16
  jmp END_STORE
STORE_SEV:
  sts MINNE+6,r16
  jmp END_STORE
STORE_EIG:
  sts MINNE+7,r16
END_STORE:
  ret

// Name: readRAM (subroutine)
// Purpose: Get a byte from SRAM
// Uses: r17, r18
readRAM:
  cpi r17,0
  breq FIRST
  cpi r17,1
  breq SECOND
  cpi r17,2
  breq THIRD
  cpi r17,3
  breq FOURTH
  cpi r17,4
  breq FIFTH
  cpi r17,5
  breq SIXTH
  cpi r17,6
  breq SEVENTH
  cpi r17,7
  breq EIGHTH
FIRST:
  lds r18,MINNE
  jmp ENDZ
SECOND:
  lds r18,MINNE+1
  jmp ENDZ
THIRD:
  lds r18,MINNE+2
  jmp ENDZ
FOURTH:
  lds r18,MINNE+3
  jmp ENDZ
FIFTH:
  lds r18,MINNE+4
  jmp ENDZ
SIXTH:
  lds r18,MINNE+5
  jmp ENDZ
SEVENTH:
  lds r18,MINNE+6
  jmp ENDZ
EIGHTH:
  lds r18,MINNE+7
ENDZ:
  ret
```

54. Koden på nästa sida är tagen ur en projektdokumentation. Den kan skrivas bättre. Gör det! Hur mycket mindre än nuvarande knappt 400 bytes kan du få koden?

Subrutinen FEL_KNAPP är belägen någon annanstans. Macrot TC_MACRO är definierat som

```
in r16,TCNT0
andi r16,$07
```

2. Strukturerad programmering

```

LAMPOR_LYS:
    cpi    r16,$00
    breq   NOLL
    cpi    r16,$01
    breq   ETT
    cpi    r16,$02
    breq   TVA
    cpi    r16,$03
    breq   TRE
    cpi    r16,$04
    breq   FYRA
    cpi    r16,$05
    breq   FEM
    cpi    r16,$06
    breq   SEX
    cpi    r16,$07
    breq   SJU
NOLL:
    ldi    r16,$01
    out    PORTB,r16
    jmp    SIGNAL
ETT:
    ldi    r16,$02
    out    PORTB,r16
    jmp    SIGNAL
TVA:
    ldi    r16,$04
    out    PORTB,r16
    jmp    SIGNAL
TRE:
    ldi    r16,$08
    out    PORTB,r16
    jmp    SIGNAL
FYRA:
    ldi    r16,$10
    out    PORTB,r16
    jmp    SIGNAL
FEM:
    ldi    r16,$20
    out    PORTB,r16
    jmp    SIGNAL
SEX:
    ldi    r16,$40
    out    PORTB,r16
    jmp    SIGNAL
SJU:
    ldi    r16,$80
    out    PORTB,r16
    jmp    SIGNAL
SIGNAL:
    sbi    PORTD,1
KNAPP0:
    sbis   PINA,0
    rjmp   KNAPP1
    rjmp   CHECK0
KNAPP1:
    sbis   PINA,1
    rjmp   KNAPP2
    rjmp   CHECK1
KNAPP2:
    sbis   PINA,2
    rjmp   KNAPP3
    rjmp   CHECK2
KNAPP3:
    sbis   PINA,3
    rjmp   KNAPP4
    rjmp   CHECK3
KNAPP4:
    sbis   PINA,4
    rjmp   KNAPP5
    rjmp   CHECK4
KNAPP5:
    sbis   PINA,5
    rjmp   KNAPP6
    rjmp   CHECK5
KNAPP6:
    sbis   PINA,6
    rjmp   KNAPP7
    rjmp   CHECK6
KNAPP7:
    sbis   PINA,7
    rjmp   KNAPP0
    rjmp   CHECK7
CHECK0:
    sbic   PINA,0
    rjmp   CHECK0
    cpi    r16,$01
    brne   FEL
    andi   r16,$FE
    out    PORTB,r16
    call   LJUD
KNAPP_0:
    sbic   PINA,0
    jmp    KNAPP_0
    TC_MACRO
    jmp    LOOP
CHECK1:
    sbic   PINA,1
    rjmp   CHECK1
    cpi    r16,$02
    brne   FEL
    andi   r16,$FD
    out    PORTB,r16
    call   LJUD
KNAPP_1:
    sbic   PINA,1
    jmp    KNAPP_1
    TC_MACRO
    jmp    LOOP
CHECK2:
    sbic   PINA,2
    rjmp   CHECK2
    cpi    r16,$04
    brne   FEL
    andi   r16,$FB
    out    PORTB,r16
    call   LJUD
KNAPP_2:
    sbic   PINA,2
    jmp    KNAPP_2
    TC_MACRO
    jmp    LOOP
CHECK3:
    sbic   PINA,3
    rjmp   CHECK3
    cpi    r16,$08
    brne   FEL
    andi   r16,$F7
    out    PORTB,r16
    call   LJUD
KNAPP_3:
    sbic   PINA,3
    jmp    KNAPP_3
    TC_MACRO
    jmp    LOOP
FEL:
    jmp    FEL_KNAPP
CHECK4:
    sbic   PINA,4
    rjmp   CHECK4
    cpi    r16,$10
    brne   FEL
    andi   r16,$EF
    out    PORTB,r16
    call   LJUD
KNAPP_4:
    sbic   PINA,4
    jmp    KNAPP_4
    TC_MACRO
    jmp    LOOP
CHECK5:
    sbic   PINA,5
    rjmp   CHECK5
    cpi    r16,$20
    brne   FEL
    andi   r16,$DF
    out    PORTB,r16
    call   LJUD
KNAPP_5:
    sbic   PINA,5
    jmp    KNAPP_5
    TC_MACRO
    jmp    LOOP
CHECK6:
    sbic   PINA,6
    rjmp   CHECK6
    cpi    r16,$40
    brne   FEL
    andi   r16,$BF
    out    PORTB,r16
    call   LJUD
KNAPP_6:
    sbic   PINA,6
    jmp    KNAPP_6
    TC_MACRO
    jmp    LOOP
CHECK7:
    sbic   PINA,7
    rjmp   CHECK7
    cpi    r16,$80
    brne   FEL
    andi   r16,$7F
    out    PORTB,r16
    call   LJUD
KNAPP_7:
    sbic   PINA,7
    jmp    KNAPP_0
    TC_MACRO
    jmp    LOOP
LJUD:
    ; code for sound
    ret
LOOP:
    ; some more code

```


2. Strukturerad programmering

55. Även koden nedan kommer från en projektdokumentation. Hur bör den utföras? Vilken blir vinsten i kodstorlek?

```
GET_KEY:
    push    r18
    in      r17,PIND
    andi   r17,$0F
    mov    r18,r17
    clr    r17
    cpi    r18,$07
    breq   zero
    cpi    r18,$08
    breq   one
    cpi    r18,$09
    breq   two
    cpi    r18,$0C
    breq   three
    cpi    r18,$04
    breq   four
    cpi    r18,$05
    breq   five
    cpi    r18,$06
    breq   six
    cpi    r18,$0D
    breq   seven
    cpi    r18,$01
    breq   eight
    cpi    r18,$02
    breq   nine
    cpi    r18,$03
    breq   ten
    cpi    r18,$0E
    breq   eleven
    cpi    r18,$0A
    breq   twelve
    cpi    r18,$00
    breq   thirteen
    cpi    r18,$0B
    breq   fourteen
    cpi    r18,$0F
    breq   fifteen
zero:
    ldi    r17,$00
    rjmp  skiprest
one:
    ldi    r17,$01
    rjmp  skiprest
two:
    ldi    r17,$02
    rjmp  skiprest
three:
    ldi    r17,$03
    rjmp  skiprest
four:
    ldi    r17,$04
    rjmp  skiprest
five:
    ldi    r17,$05
    rjmp  skiprest
six:
    ldi    r17,$06
    rjmp  skiprest
seven:
    ldi    r17,$07
    rjmp  skiprest
eight:
    ldi    r17,$08
    rjmp  skiprest
nine:
    ldi    r17,$09
    rjmp  skiprest
ten:
    ldi    r17,$0A
    rjmp  skiprest
eleven:
    ldi    r17,$0B
    rjmp  skiprest
twelve:
    ldi    r17,$0C
    rjmp  skiprest
thirteen:
    ldi    r17,$0D
    rjmp  skiprest
fourteen:
    ldi    r17,$0E
    rjmp  skiprest
fifteen:
    ldi    r17,$0F
    rjmp  skiprest
skiprest:
    pop    r18
    ret
```

3. C-kod

56. Rutinen `s2h` översätter en ASCII-sträng till sin hexadecimala mostvarighet. Starta ett C-projekt i AtmelStudio och provkör.

```
void s2h(char *str, char *xstr)
{
    unsigned char tkn,l,i,k;

    l = strlen(str);
    for(i=0, k=0; i<l; i++)
    {
        tkn = str[i];
        if(tkn >= 0 && tkn <= 0x0f)
        {
            xstr[k] = 0x30;
            if(tkn >= 0 && tkn <= 9)
                xstr[k+1] = 0x30 + tkn;
            else
                xstr[k+1] = 0x37 + tkn;
        }
        else if(tkn >= 0x10 && tkn <= 0x1f)
        {
            xstr[k] = 0x31; tkn -= 0x10;
            if(tkn >= 0 && tkn <= 9)
                xstr[k+1] = 0x30 + tkn;
            else
                xstr[k+1] = 0x37 + tkn;
        }
        else if(tkn >= 0x20 && tkn <= 0x2f)
        {
            xstr[k] = 0x32; tkn -= 0x20;
            if(tkn >= 0 && tkn <= 9)
                xstr[k+1] = 0x30 + tkn;
            else
                xstr[k+1] = 0x37 + tkn;
        }
        else if(tkn >= 0x30 && tkn <= 0x3f)
        {
            xstr[k] = 0x33; tkn -= 0x30;
            if(tkn >= 0 && tkn <= 9)
                xstr[k+1] = 0x30 + tkn;
            else
                xstr[k+1] = 0x37 + tkn;
        }
        else if(tkn >= 0x40 && tkn <= 0x4f)
        {
            xstr[k] = 0x34; tkn -= 0x40;
            if(tkn >= 0 && tkn <= 9)
                xstr[k+1] = 0x30 + tkn;
            else
                xstr[k+1] = 0x37 + tkn;
        }
        else if(tkn >= 0x50 && tkn <= 0x5f)
        {
            xstr[k] = 0x35; tkn -= 0x50;
            if(tkn >= 0 && tkn <= 9)
                xstr[k+1] = 0x30 + tkn;
            else
                xstr[k+1] = 0x37 + tkn;
        }
        else if(tkn >= 0x60 && tkn <= 0x6f)
        {
            xstr[k] = 0x36; tkn -= 0x60;
            if(tkn >= 0 && tkn <= 9)
                xstr[k+1] = 0x30 + tkn;
            else
                xstr[k+1] = 0x37 + tkn;
        }
        else if(tkn >= 0x70 && tkn <= 0x7f)
        {
            xstr[k] = 0x37; tkn -= 0x70;
            if(tkn >= 0 && tkn <= 9)
                xstr[k+1] = 0x30 + tkn;
            else
                xstr[k+1] = 0x37 + tkn;
        }
        k = k + 2;
    }
    xstr[k] = 0x00;
}
```

- a) Undersök vad rutinen gör för något. Det kan vara bra att ha ASCII-tabellen nära. Förslag på testprogram är

```
int main(int argc, const char *argv[]) {
    char *str="AZaz.!9";
    char *hex="";

    s2h(str,hex);
    printf("Input: %s \t Output: %s \n", str, hex);
    return 0;
}
```

- b) Skriv motsvarande rutin i assembler — som den rimligen skulle gjorts från början.
- c) Med ledning av insikterna från assemblerrutinen: Skriv om den i bättre C.

3. C-kod

- d) Hur stora blev de olika lösningarna? Jämför med originalet.
- e) Hur påverkar C-kompilatorns olika optimeringsflaggor (till exempel `-O1`, `-O2`, `-Os`)?
- f) Studera hur anropet sker från C till assembler (via menyalternativet "Debug/Windows/Disassembly"). Anpassa din egen assemblerrutin och använd denna istället för C-kod.
- g) Vilka begränsningar finns i originalrutinen? Kan dessa byggas bort i din version? Drag slutsatsen att man inte kan lita på "internet-kod" utan att undersöka den mycket noggrant själv!

57. Följande rutin översätter ett BCD-värde i `bcd` till dess representation för att visas på en sju-segmentsdisplay. Argumentet `cc` är 1 om displayen är av typen *common cathode* och noll annars.

```
char bcdto7seg(char bcd, char cc)
{
    char retval;
    switch(bcd)
    {
        case 0: if(cc==1) retval = 0b00111111;
                else
                if(cc==0) retval = 0b11000000;
                break;
        case 1: if(cc==1) retval = 0b00000110;
                else
                if(cc==0) retval = 0b11111001;
                break;
        case 2: if(cc==1) retval = 0b01011011;
                else
                if(cc==0) retval = 0b10100100;
                break;
        case 3: if(cc==1) retval = 0b01001111;
                else
                if(cc==0) retval = 0b10110000;
                break;
        case 4: if(cc==1) retval = 0b01100110;
                else
                if(cc==0) retval = 0b10011001;
                break;
        case 5: if(cc==1) retval = 0b01101101;
                else
                if(cc==0) retval = 0b10010010;
                break;
        case 6: if(cc==1) retval = 0b01111101;
                else
                if(cc==0) retval = 0b10000010;
                break;
        case 7: if(cc==1) retval = 0b00000111;
                else
                if(cc==0) retval = 0b11111000;
                break;
        case 8: if(cc==1) retval = 0b01111111;
                else
                if(cc==0) retval = 0b10000000;
                break;
        case 9: if(cc==1) retval = 0b01101111;
                else
                if(cc==0) retval = 0b10010000;
    }
    return retval;
}
```

Din uppgift är att snygga upp koden och minimera programminnesåtgången. Lämpliga steg *kan* vara att studera koden och sedan

- a) identifiera och eliminera onödig kod
- b) beskriva i ord vad rutinen *egentligen* gör
- c) skriva en bättre (här: kortare) kod i C
- d) skriva en bättre kod i assembler.

58. Översätt följande programsnutt i högnivåspråk till assembler. Talen `START` och `END` är heltal som representeras med 8 bitar och ligger lagrade i adresserna `$110` och `$114`. Variabeln `index` lagras lämpligen i ett dataregister:

```
for(index = START; index != END; index++){
    ...
}
```

3. C-kod

59. Uttryck for-loopen

```
for(expr1; expr2; expr3){  
  ...  
}
```

som en `while`-loop. Går den att skriva som en `do`-loop?

60. Översätt följande programsnutt i högnivåspråk till assembler. Variabeln `x` representeras med 8 bitar i binär kod utan tecken och ligger lagrad i register `r16`.

```
while (x > 10){  
  x = x - 5;  
}
```

4. Programmeringsuppgifter

Här följer några lite större uppgifter. Tänk på¹:

**You don't understand a problem
until you can simplify it.**

— L. Brodie.

61. Beräkna summan av ett antal 8-bitars positiva tal lagrade i minnet med start på en adress som anges av innehållet i X . Antalet tal är högst 256. Det sista talet, som skall ingå i summan, är angivet med omvänt tecken. Lagra summan i $r17:r16$, och lagra antalet tal i $r18$.

Vilka felfall kan inträffa? Vad händer i ditt program om antalet tal är noll? Hur kan man gardera sig mot fel i detta fall?

62. Tillverka en *odometer*, en BCD-räknare med fyra siffror som räknar från 0000 till 9999. Simulera din kod i Atmelstudio. Använd registren $r20-r23$ för de olika siffrorna.

Variant:

- 1) Kläm ihop två BCD-siffror i en byte för att spara minnesplats (viktigt i en mikrocontroller).
- 2) Lägg siffrorna i SRAM istället. Blev det bättre? Sämre? Lika bra?
- 3) Vilka ändringar behövs för att räkna till något annat maxvärde än 9999? (2359 verkar lämpligt för ett digitalur till exempel.)

63. Skriv ett assemblerprogram som avgör vilka operationer $op \in \{+, -, *\}$ som löser ekvationen

$$A \text{ op } B \text{ op } C \text{ op } D = N$$

Där talen $A-D$ är givna BCD-kodade siffror och N valfritt, till exempel $A = B = C = D = 4$ och $N = 20$.

¹Ur *Leo Brodie, Thinking Forth*

4. Programmeringsuppgifter

Utvärderingen ska ske genom uttömmande sökning² i den ordning siffrorna kommer dvs prioriteringsregler kan bortses från. Till exempel utvärderas $A = B = C = D = 5$ dvs "5 + 5 * 5 - 5" stegvis till $5 + 5 = 10$, $10 * 5 = 50$, $50 - 5 = 45$ med slutresultatet 45.

Använd instruktionen `mul` för multiplikation.

Programmet måste således uppräknas alla operationer:

+++, ++-, ++*, +-+, +-, +-*, osv

- 1) Rita strukturdiagram och pseudokod.
 - 2) Programmera och simulera i assembler
 - 3) Fundera på hur du skulle avgöra om ekvationen alltid har en lösning. Ändras din metod om enbart siffror ≤ 5 får användas?
64. Skriv den subrutin som korrekt hämtar sin argumentbyte från stacken om den anropande funktionen placerat argumentet där innan subrutinhoppet. Rita karta över stackinnehållet.
65. Man kan använda pekarna `X`, `Y` och `Z` i assemblerarkitekturen. Men alla kan inte peka på allt. Vilka begränsningar finns?

²Så kallad *brute forcing*

5. Koppling till högnivåspråk

På den låga hårdvarunära nivå vi hittills programmerat har det framgått att det är ett mycket tunt lager fernissa som skiljer oss från digitalteknikens brutala verklighet. Man kan förstå att våra processorinstruktioner är "väl" valda för att motsvara det en programmerare normalt vill kunna utföra utan att se för mycket av den underliggande hårdvaran.

Ett ytterligare steg upp i abstraktionsnivå kan vi få genom att programmera i ett högnivåspråk. I utvecklingsmiljön AtmelStudio kan man även skapa projekt som programmeras i språket C. C-kompilatorn översätter sedan C-programkoden till assembler innan en avslutande kompilering till Dalia-kortet sker.

Skriv om någon laboration i C. Studera den resulterande assemblerkoden.

Frågeställningar:

- a) Hur implementeras till exempel `if`-, `for`-, och `switch`-satser i assembler? Kan du göra en bättre implementation? Lek runt med olika variabeltyper (`int`, `char`, `long`, `float`?) vad händer med assemblerkoden?
- b) I ett C-projekt kan graden av kompilatoroptimering göras. `-O0` är optimeringsfritt medan `-O2` är en vanlig, rätt aggressiv, optimering. Känner du igen din kod efter kompilatorns optimering?
- c) Industriellt är i praktiken C allena rådande vid denna typ av lågnivåprogrammering. Varför? Varför tillåts i så fall överhuvudtaget assemblerprogrammering?

A. Lösningsförslag

Förslagen är just förslag, det finns ofta fler än ett sätt att koda en lösning. Ibland anges flera förslag.

```
1:  ldi    r16,198
    ldi    r17,$64
    ldi    r18,0b10010011
```

```
2:  mov    r18,r16
```

```
3:  lds    r16,$110
    sts    $112,r16
```

```
4:  lds    r16,$110
    lds    r17,$111
    add    r16,r17
    sts    $112,r16
```

```
5:  lds    r16,$110
    lsl    r16
    sts    $111,r16
```

```
6:  andi   r16,$0F
    eller
    andi   r16,0b00001111
    eller
    ldi    r17,$0F
    and    r16,r17
```

```
7:  ori    r16,$E0
    eller
    ori    r16,0b11100000
    eller
    ldi    r17,$E0
    or     r16,r17
```

```
8:  lds    r16,$110
    mov    r17,r16
    andi   r16,$F0
    lsr    r16
    lsr    r16
    lsr    r16
```

```
lsr    r16
sts    $111,r16
andi   r17,$0F
sts    $112,r17
    eller
lds    r16,$110
mov    r17,r16
swap   r16
andi   r16,$0F
sts    $111,r16
andi   r17,$0F
sts    $112,r17
```

```
9:  lds    r16,$110
    lds    r17,$111
    mov    r18,r17
    cp     r16,r17
    brlo  SKIP
    mov    r18,r16
SKIP: sts    $112,r18
```

```
10: lds    r16,$110
    ldi    r17,10
    mul   r16,r17
    sts    $112,r0
    eller
lds    r16,$110
lsl    r16
mov    r17,r16
lsl    r16
lsl    r16
add    r16,r17
sts    $112,r16
```

```
11: subi   r16,-7
    eller
inc    r16
inc    r16
inc    r16
inc    r16
inc    r16
inc    r16
inc    r16
    eller
ldi    r17,7
```


A. Lösningsförslag

```

    add    r16,r17
12:      adiw  r30,3
13:      movw  r30,r16
        adiw  r30,3
        movw  r16,r30
        eller
        subi  r16,-3
        brcc  DONE
        inc   r17
DONE:
14a:     ldi   ZH,HIGH($110)
        ldi   ZL,LOW($110)
        ld    r16,Z
        ldi   ZH,HIGH($111)
        ldi   ZL,LOW($111)
        st    Z,r16
        eller
        ldi   ZH,HIGH($110)
        ldi   ZL,LOW($110)
        ld    r16,Z+
        st    Z,r16
        eller
        ldi   YH,HIGH($110)
        ldi   YL,LOW($110)
        ld    r16,Y
        std   Y+1,r16
14b:     ldi   YH,HIGH($110)
        ldi   YL,LOW($110)
        ld    r16,Y
        ldd   r17,Y+1
        add   r16,r17
        std   Y+2,r16
14c:     ldi   YH,HIGH($110)
        ldi   YL,LOW($110)
        ldi   XH,HIGH($120)
        ldi   XL,LOW($120)
        ldi   r18,5
LOOP:    ld    r16,Y+
        ld    r17,Y+
        add   r16,r17
        st    X+,r16
        dec   r18
        brne LOOP
14d:     ldi   YH,HIGH(16)
        ldi   YL,LOW(16)
        ldi   r16,15
LOOP:    st    -Y,r16
        dec   r16
        brne LOOP
15:      a) r16 = $61
        b) r20 = $19
        c) r21 = 0
        d) r21 = $F6
        e) adress $100 = $F5
        f) r20 = $F5
        g) r17 = $19, X = $100
        h) r17 = $19, X = $101
        i) r1:r0 = $FBD5
16:      a) andi r16,$00
        b) ;76543210=11110000=$F0
           ori   r16,$F0
        c) ;76543210=11111000=$F0
           andi  r16,$F8
        d) or   r16,r17
           com  r16
           mov  r18,r16
        e) ;76543210=01111100=$7C
           ldi  r17,$7C
           eor  r16,r17
        f) andi r16,$0F
           andi r17,$F0
           or   r17,r16
17:      .db  $4D,$49,$4B,$52,$4F,
           $64,$61,$74,$6F,$72
        eller
        .db  "MIKROdator"
           Avsluta med $00: ...$6F,$72,$00
           eller
           length byte innan: $0A,$4D,$49,...
18:      swap r16
19:      BCD_LOWER_NIBBLE:
           andi  r16,$F0
        BCD_LOOP:
           inc  r16
           cpi  r16,10 ; tio
           brne BCD_LOOP
           andi  r16,$F0
           ; here is 0..9
           ; in lower nibble
           jmp  BCD_LOOP

```

A. Lösningsförslag

```

BCD_UPPER_NIBBLE:
    andi    r16,$0F
BCD_LOOP:
    subi    r16,-$10
    cpi     r16,$A0      ; $A << 4
    brne   BCD_LOOP
    andi    r16,$0F
    ; here is 0..9 in
    ; upper nibble
    jmp     BCD_LOOP

20:
LOOKUP:
    ldi     ZH,HIGH(LIST_START<<1)
    ldi     ZL,LOW(LIST_START<<1)
    add     ZL,r16
    clr     r17
    adc     ZH,r17
    lpm     r16,Z
    ret

LOOKUP1:
    call    BRACKET
    brne   NOT_IN_RANGE
    call    LOOKUP
NOT_IN_RANGE:
    ret

BRACKET:
    cpi     r16,0
    brcs   BRACKET_END
    cpi     r16,63
    brcc   BRACKET_END
    sez
BRACKET_END:
    ret

LOOKUP2:
    push    r17
    ldi     ZH,HIGH(LIST_START<<1)
    ldi     ZL,LOW(LIST_START<<1)
    add     ZL,r16
    clr     r17
    adc     ZH,r17
    lpm     r16,Z
    pop     r17
    ret

21:
X2:
    andi    r16,$0F
    ldi     ZH,HIGH(X2_TAB<<1)
    ldi     ZL,LOW(X2_TAB<<1)
    add     ZL,r16
    lpm     r16,Z
    ret

.org $XX00
X2_TAB:
    .db     0,1,4,9,16,...,225

22:
    andi    r16,$0F
    muls    r16,r16
    mov     r16,r0
    ret

23:
    ori     r16,$30
    ret

24:
    lds     r16,$101
    dec     r16
    breq    ETT
    dec     r16
    breq    TVA
    dec     r16
    breq    TRE
    ; >4

25:
ANROP:
    ldi     r16,HIGH(ADRESS)
    push    r16
    ldi     r16,LOW(ADRESS)
    push    r16
    call    RUTIN24
    pop     r16 ; b) ta bort argument
    pop     r16 ; b) ta bort argument
    ret     ; b) annars katastrof!

RUTIN: a)
    mov     ZH,SPH
    mov     ZL,SPL
    ldd     r24,Z+3
    ldd     r25,Z+4
    ret

26:
Metodtips (i python):
if(r16 % 400)==0 return True
if(r16 % 100)==0 return False
if(r16 % 4) == 0 return True
Med upprepade subtraktion som '%'

27:
a) 101 b) 1111 c) 11001
d) 1111101000 e) 11111111111
f) 1000001 g) 10001

28:
a) 101=$5 b) 1111=$F c) 11001=$19
d) 1111101000=$3E8
e) 11111111111=$7FF f) 1000001=$41
g) 10001=$11

```

A. Lösningsförslag

- a) MSB kopieras eller inte
b) Ingen
- 29: a) 1111 b) 1100111 c) 11111110
d) 101100 e) 1101010
f) 00001010 g) 1010101111001101
- 30: ----
- 31: a) 11111011 b) 00011001 c) 11100111
d) 00011111 e) 10011100
f) 11111111 g) 10111111
- 32: 10
- 33: Tips $X-Y=X+(-Y)$ osv
- 34: a)
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
+0 +1 +2 +3 +4 -5 -4 -3 -2 -1 <- 10's compl
- b) -50 --> +49
- 35: Basen $10+26=36$.
XYZ = 44027
- 36: 208 resp -48 (=208-256)
- 37: A7-A4 ut, A3-A0 in
B7-B4 in, B3-B0 ut
- in r16,PINA in r16,PINB
out PORTA,r16 out PORTB,r16
- 38: PORT_CONFIG:
ldi r16,\$55
out DDRA,r16
ldi r16,\$AA ; eller 'lsl r16'
out DDRB,r16
- 39: ----
- 40: Se kurslitteraturen.
- 41:
- 42: Instruktion = Op-kod [+ operand[er]]
2 operander: mov r16,r18
1 operand: com r16
0 operand: nop
- 43: Se kurslitteraturen.
Relativ - kortare, snabbare
- 44: Att pinnarna blir svaga 'ett'-or. (5V)
- 45: a) med call eller rcall
b) med ret
c) jmp konsumerar inte returadressen
d) javisst
e) javisst
f) ja, stackens maximala storlek
g) rutinen pushar/poppar sina egna interna register
- 46: Extern signal, intern timer. Dessutom EEPROM-skrivning, serie-kommunikation m fl
- 47: reti aktiverar avbrott igen
- 48: ADCCaddr. (ATmega16A \$1C, 328p \$15)
- 49: push r16
in r16,SREG
push r16
push interna reg
:
pop interna reg
pop r16
out SREG,r16
pop r16
reti

A. Lösningsförslag

49:

Rutinen skall enbart ha en `ret`. Instruktionen `sts` förekommer på två ställen, bara ett behövs. Sammantaget blir den hyfsade rutinen alltså:

```
RACKET1_UP:
    lds    r16,RACKET1
    lsl    r16
    cpi    r16,$C0
    brne   EXIT
    ori    r16,$E0
```

```
EXIT:
    sts    RACKET1,r16
    ret
```

eller utan `lsl`

```
RACKET1_UP:
    lds    r16,RACKET1
    cpi    r16,$60
    brne   RACK1_LIM_UP
    ori    r16,$70
```

```
RACK1_LIM_UP:
    sts    RACKET1,r16
    ret
```

51:

simulera

A. Lösningsförslag

52: Notera att, som koden är skriven, *kan* r22 bara innehålla \$60, \$80 eller \$A2. Uteslutning gör att man i så fall inte behöver jämföra alla tre! Det här verkar suspekt, men så är koden skriven. Enligt JSP skall ett *default*-alternativ alltid finnas.

```
TWI_INTERRUPT:
    push    r22
    in      r22, SREG
    push    r22

    in      r22, TWSR
    andi   r22, $F8

    cpi    r22, $60
    breq   SET_TWINT

    cpi    r22, $80
    brne  SEND_DATA

READ_DATA:
    in      r22, TWDR
    mov     r17, r22
    andi   r17, $07
    andi   r22, $18
    lsr    r22
    lsr    r22
    lsr    r22
    sts    SELECTED_COLUMN, r17
    sts    PLAYER, r22
    call   ADD_DOT
    rjmp   SET_TWINT

SEND_DATA:
    lds    r22, TWI_DATA
    out    TWDR, r22
    ldi    r22, (1<<TWINT) |
            (1<<TWEN)
    out    TWCR, r22

SET_TWINT:
    ldi    r22, (1<<TWINT) |
            (1<<TWEN) |
            (1<<TWEA) |
            (1<<TWIE)
    out    TWCR, r22

TWI_FINISHED:
    pop    r22
    out    SREG, r22
    pop    r22
    reti
```

Notera att den är en avbrottsrutin: Spara statusregistret och skapa "lokala variabler".

Läs av TWSR, maska, och betrakta innehållet \$60, \$80 eller \$A2 om det inte var de två förra. Brancha ut till respektive kodstycke:

Om \$60: Hoppa

Om **inte** \$80 (dvs \$A2), hoppa till SEND_DATA i annat fall fortsätt i READ_DATA:

:
Binära konstanter ersatta med hexadecimala.

:
:
:
:
:
:
:

Hoppa ur via SET_TWINT.

:

Gör SEND_DATA.

:
:
:
:
:

Gemensam *exit* genom SET_TWINT.

Återställ innan återhopp från avbrottet. Notera en enda *exit*-punkt. Klar!

A. Lösningsförslag

Det kan underlätta att rita programflödet med linjer och pilar för att avslöja en alternativ och effektivare programstruktur.

Med koden i detta skick kan det nu vara värt att studera själva funktionen och instruktionerna igen. Det är inte ovanligt att optimeringsmöjligheter öppnat sig när man ser koden med nya ögon efter omstrukturering.

TWI_INTERRUPT: Omordnad och optimerad

```
TWI_INTERRUPT:
push r22
in r22, SREG
push r22
in r22, TWSR
andi r22, $F8
cpi r22, $80
breq READ_DATA
cpi r22, $A2
breq SEND_DATA
rjmp SET_TWINT
READ_DATA:
in r22, TWDR
mov r17, r22
andi r17, $07
andi r22, $18
lsr r22
lsr r22
lsr r22
sts SELECTED_COLUMN, r17
sts PLAYER, r22
rcall ADD_DOT
rjmp SET_TWINT
SEND_DATA:
lds r22, TWI_DATA
out TWDR, r22
ldi r22, (1<<TWINT) | (1<<TWEN)
out TWCR, r22
SET_TWINT:
ldi r22, (1<<TWINT) | ... | (1<<TWIE)
out TWCR, r22
TWI_FINISHED:
pop r22
out SREG, r22
pop r22
reti
```

53-55:

Skriv om i editor

63: En möjlig JSP-struktur är:

